

Besvarelse af spørgsmål vedr. puffbars i kommunen

NOTAT

Spørgsmål

På møderne i Børne- og Uddannelsesudvalget og Ældre- og Sundhedsudvalget den 6. februar 2023 spurgte Helle M. Adelborg (A) og Lars G. Jensen (A) til viden om brug af puffbars i kommunen.

HVIDOVRE KOMMUNE

Center for Børn og Familier
Center for Sundhed og Ældre

Sagsnr.: 23/4967

Doknr.: 35966/23

Dato: 03-03-2023/flv

Besvarelse

I denne besvarelse er først en vurdering fra SSP vedr. puffbars i kommunen, og hvad der bliver gjort for at forebygge brug af puffbars m.v. Dernæst er en beskrivelse af udbredelsen af puffbars og andre nikotinprodukter, både på landsplan og i Hvidovre.

SSPs vurdering, og hvad gør vi i Hvidovre for at begrænse brugen af puffbars mv.

SSP har som udgangspunkt samme bekymring ift. brugen af puffbars (nikotinprodukter), som SSP har ift. brugen af cigaretter (røg) og alkohol. Dog har SSP altid en særlig bekymring, når der bliver introduceret nye produkter, da de typisk vil medføre et øget forbrug, og også ofte inddrage nye målgrupper. Det er SSPs vurdering, at brugen af diverse nikotinprodukter, herunder puffbars, er mere eller mindre jævnt fordelt på kommunens skoler. Som det fremgår nedenfor, er det imidlertid typisk først efter skift til ungdomsuddannelse, at brug af produkterne får større udbredelse.

Da de forskellige nikotinprodukter ikke er ulovlige, bygger indsatsen for at begrænse brugen af puffbars m.v. på oplysning af både børn, unge og forældre. Både i forbindelse med Sundhedskaravanen, og i aktiviteterne i SSP-regi i øvrigt, vil der i den kommende tid være endnu større fokus på de nye produkter.

I Hvidovre har der i en årrække været arbejdet med unges nikotinformbrug. Det seneste år er dette fokus blevet forstærket ift. brug af fx puffbars. I efteråret 2022 fik alle forældre til børn i udskolingen tilsendt et brev via Aula fra Sundhedsplejen, Hvidovre Sundhedscenter og SSP. I brevet orienteres forældrene om den nye "nikotin-trend", hvorfor de nye nikotin-produkter giver grund til bekymring, og hvad kommunen kan tilbyde, herunder hjælp til afvænnning.

Det tobaks- og nikotinformbyggende arbejde har en central placering i både Rusmiddelhandleplanen og Sundheds- og Forebyggelsespolitikken. Sundhedsplejen er fx i dialog én gang årligt med eleverne på 8. klassetrin på alle skoler gennem Sundhedskaravanen, og SSP-konsulentene er i tilsvarende kontakt med forældrene. Allerede over for eleverne i 5. klasse er der fokus på nikotin-produkter i regi af "Kender du de andre?".

Der er desuden fokus på voksne som rollemodeller gennem projektet "Tobaksfrit idrætsliv" i samarbejde med DGI. Hvidovre er også en del af den 10 kommunale indsats "Klar livet – uden røg og rusmidler", hvor

samarbejde med ungdomsuddannelserne om tobaks- og nikotinfri skoletid er ét af fokusområderne.

Der er fortsat behov for fokus på det forebyggende arbejde i grundskolen, herunder hvordan skolerne kan håndtere tobaks- og nikotinfri skoletid og forældresamarbejdet. Det vil blive taget op i kredsen af SSP-lærere.

Sundhedsstyrelsen anbefaler, at forældre har samtaler med deres børn og unge om alkohol og laver aftaler om/hvor meget den unge må drikke. Denne anbefaling videregives i dag bl.a. via SSP. Fremover vil SSP i sin indsats i endnu højere grad end hidtil også pege på vigtigheden af den samme type dialog mellem forældre og deres børn om tobaks- og nikotinprodukter.

SSP og Sundhedscenteret drøfter p.t., hvilke yderligere indsatser der kan iværksættes over for unge (efter folkeskolen). Det vil skulle ske i et tæt samarbejde med ungdomsuddannelserne i kommunen med fokus på oplysning og tilbud om afvænning.

Hvad er puffbars?

Puffbar er *én* slags e-cigarett blandt mange. Fælles for produkterne er, at de indeholder væske bestående af forskellige indholdsstoffer samt mængder af nikotin og smage, der kan inhaleres. E-cigaretter indeholder ikke tobak og kan fås med og uden nikotin.

Markedet udvikler sig hele tiden, så der kommer løbende nye produkttyper til. Mange af engangsprodukterne, herunder puffbars, findes med frugtsmage og i farverige emballager, som kan virke appellerende for børn og unge.

Fakta om danske unges nikotinformbrug (landsplan)

- 30,4 pct. af de 15-17-årige bruger en form for tobaks- eller nikotinprodukt
- 18,2 pct. af de 15-17-årige unge bruger nikotinprodukter, som fx e-cigaretter eller nikotinposer
- Andelen af børn og unge, som hver dag eller regelmæssigt anvender nikotinprodukter er steget fra 2 pct. i 2010 til 11,4 pct. i 2021
- Børn og unge anvender primært nikotinposer og e-cigaretter, når de bruger nikotinprodukter.

Kilde: sst.dk/nikotin

Ungeprofilundersøgelsen

Hvert år gennemfører 7. til 9. klassetrin i hele Danmark Ungeprofilundersøgelsen. Den seneste undersøgelse er gennemført i perioden 1. oktober 2022 til 31. januar 2023. I Hvidovre har 1064 elever ud af 1464 elever på 7. - 9. årgang svaret på undersøgelsen. Dette giver en svarprocent på 73 pct.

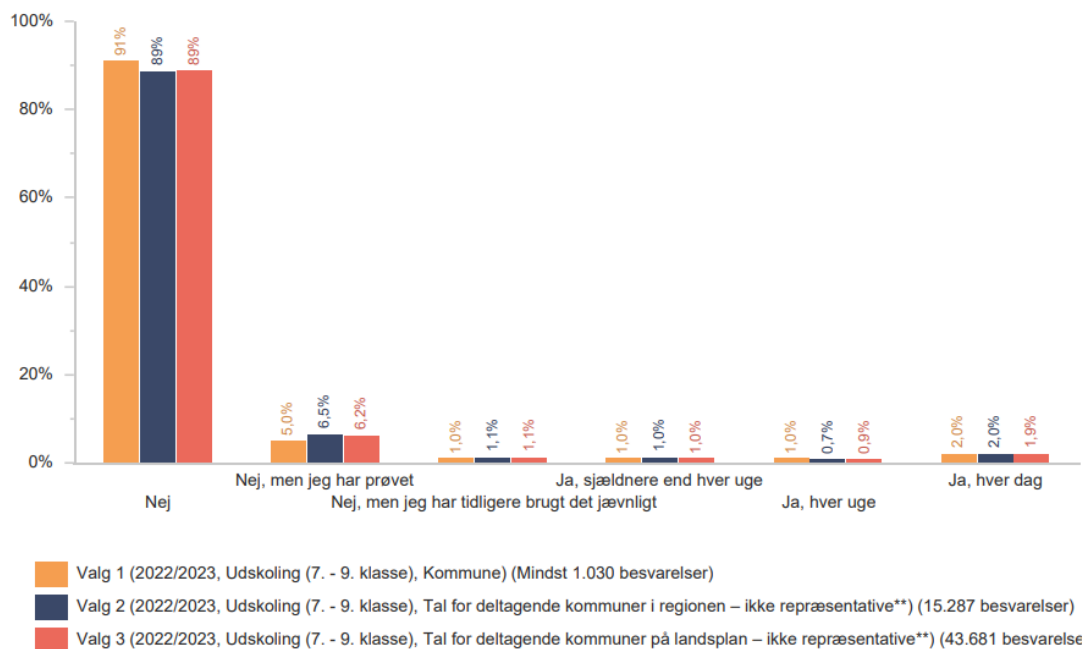
Udvalgte resultater vedr. nikotinprodukter fra Ungeprofilundersøgelsen i Hvidovre 2022/2023:

Ryger du e-cigaretter, vapes eller lignende?

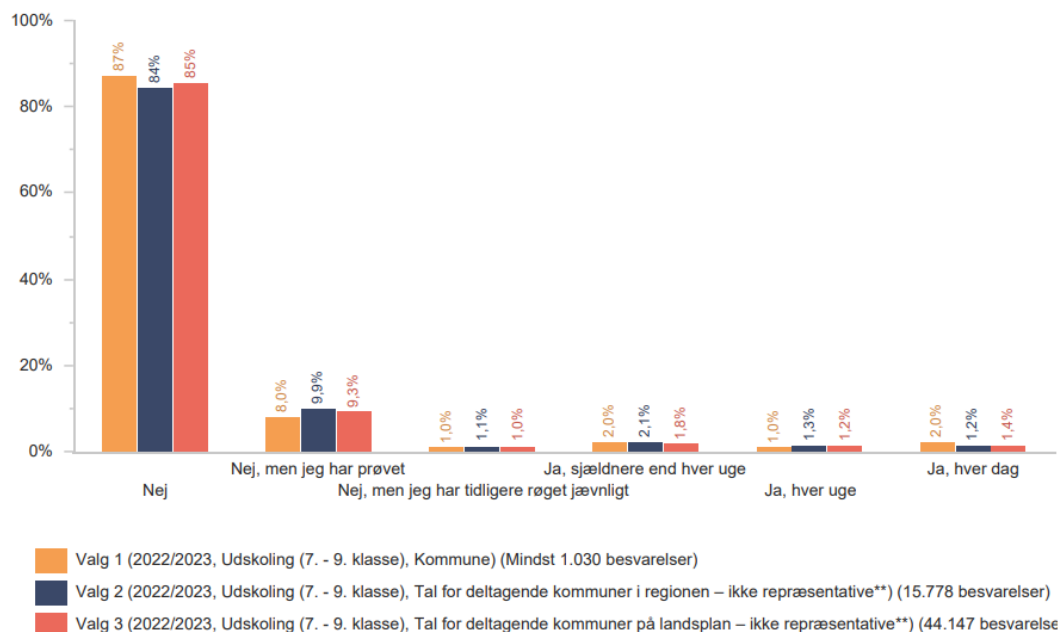
Figur 1: Valg 1 = Hvidovre Kommune, Valg 2 = Tal for deltagende kommuner i Region Hovedstaden, Valg 3 = Tal for deltagende kommuner på landsplan. **Tal på hhv. regionsniveau og landsplan er en sum af de deltagende kommuner. Tallene giver alene et fingerpeg om tendenser.

Bruger du snus, tyggetobak eller nikotinposer?

Figur 2: Valg 1 = Hvidovre Kommune, Valg 2 = Tal for deltagende kommuner i Region Hovedstaden, Valg 3 = Tal for deltagende kommuner på landsplan. **Tal på hhv. regionsniveau og landsplan er en sum af de deltagende kommuner. Tallene giver alene et fingerpeg om tendenser.

Ryger du cigaretter?

Figur 3: Valg 1 = Hvidovre Kommune, Valg 2 = Tal for deltagende kommuner i Region Hovedstaden, Valg 3 = Tal for deltagende kommuner på landsplan. **Tal på hhv. regionsniveau og landsplan er en sum af de deltagende kommuner. Tallene giver alene et fingerpeg om tendenser.

Unge nikotinformbrug i Hvidovre

Af de adspurgte elever i 7. - 9.-klasse i Hvidovre svarer 9 ud af 10 i gennemsnit, at de ikke bruger tobaks- eller nikotinprodukter. Der sker derimod et stort spring i brugen af tobaks- og nikotinprodukter for de 15-17-årige, når man ser på tallene på landsplan. 1/3 af alle unge mellem 15-17 år bruger en form for tobaks- eller nikotinprodukt.

I skiftet fra grundskole til en ungdomsuddannelse bliver rammerne typisk friere og unge bliver mere risikovillige. Dette kan være en af forklaringer på, at der sker en markant stigning.